

Szobafestést, mázolóást

legmodernebb minták szerint vállal
Abrahám László szobafestő és
mázoló mester Szentháromság uccá 28.

Hitelképes egyéneknek kedvező
résztételre is.
Díjmentes költségvetés

Elismert komlós házikenyer csak **ALEXA** sütőjében kapható,
valódi Tisza Lajos körút 43.

I r. kilója **32 fillér.** Főlbarna **28 fillér.**
Főlféher kilója **30 fillér.** Cseregerőzs **24 fillér.**
Rozsos **20 fillér.**

BACILLUSVADÁSZATON A KÓRTANI INTÉZETBEN

Látogatás a dr. Jeney Endre vezetése alatt működő kór- és gyógytani intézetben

A Templom-téren működik az egyetemi kór- és gyógytani intézet, ahol állandóan folyik a harc modern és hatalmas apparátusokkal az ember életének legveszedelmesebb ellensége, a szabad szemmel láthatatlan bacillusok ellen.

Nagy, világos munkatermekben, laboratóriumokon megyünk keresztül, ahol a leendő orvosok kiképzése történik. Emellett állandóan végzi az intézet a klinikák, az orvosok által beküldött anyagok vizsgálatát, hogy megállapítsa, milyen kór támadta meg a beteget. De maradni kell időnként az intézet másik legfontosabb céljára: a tudományos kutatásokra is, amelyek dr. Jeney Endre professzor vezetése alatt folynak.

A vizsgálandó anyagok nagy jégsezekrényben állanak. Leggyakrabban beküldött vizsgálati anyag a próbavér-minta, a Wassermann-vizsgálat megejtése céljából.

Bacillusok paradicsoma.

Az intézet Szegeden az egyetlen hely, ahol nem üldözik, nem pusztítják a bacillusokat. Ellenkezőleg. Valósággal dédelgetik őket. Minden kényelmet megadnak nekik, hogy minél otthonosabban érezzék magukat, mert csak így lehet hűen megfigyelni szaporodásukat, életmódjukat, érzékenységüket, stb.

A bacillustenyésztés igen nagy gondot kíván. Nehéz ugyanis olyan anyagot találni, amely épen olyan összetételű legyen, amelyet az emberi szervezetben találnak a bacillusok. Amilyen válogatás nélkül támadnak meg bárkit a bacillusok az életben, épen olyan finyonyások egy rendes, tiszta helyen. Állandóan 37°-on, tehát az emberi test hőmérsékletén tartják őket. Lakóhelyük egy hatalmas szekrény, amely állandóan zárva van. A szekrényben, katonás rendben, sorakoznak a bacillustársadalom elitjei eldugaszolt kémcsövekben: *tifusz, kolera, lépfene, tbc, stb.* Szinte hihetetlen, hogy a néhány centiméter hosszú csőben szorongó milliárdnyi bacillustömeg milyen pusztítást vihet végbe.

Bacillus-éltap.

A bacillusok tenyésztése az ugynevezett táptalajjal történik. Természetesen minden fajta bacillus a kedvenc eledelét kapja. Így például a *tbc* bacillusa a *tojásfehérje* szereti, de nem veti meg a *gyenge borjűhust* sem. A *kolera* már gyengébb gyomru: csak a *finom huslevest* bírja. A *vérhaj* bacillusa pedig kimondottan a *májleveshez* ragaszkodik. Élesen kiválik gourmandtársaságból a barbár *influenza bacillus*, amely kannibáli módon csak vért kíván. Még legigénytelenebb a *tifusz*, amely beéri a *peptonnal* is.

Ennyi bacillusnak természetesen sok táplálék kell. E táplálékok külön konyhán, a *táptalajkonyhán* készülnek. Üstökben, fazekakban sziszegve főnek a bacilluseledek, amiket éhesen vár milliárd és milliárd bacillusszámra. A főzés felelősségteljes feladatát az öreg *Káta* Albert laboráns tölti be, aki már harmincegy év óta főzi kedvelt bacillusai számára az izesebbnél-izesebb táptalajokat. Jellemző, hogy az intézetben speciálisan kitenyésztett *spirochaeta* bacillusokat *Berlinbe, Frankfurtba, stb.* szállítják.

Jeney professzor laboratóriuma.

A második emeleten van Jeney professzor laboratóriuma. A professzor kutatásairól nem

szívesen beszél a nyilvánosság számára. Lelőtelező kedvességgel beszél az egyetem sorsáról, alföldi hivatásáról és általános tudománypolitikai kérdésekről, de amikor az éppen most folyó *tuberkulózis* kísérleteiről érdeklődünk, a tudós szerény mosolyával tér át a közönséget — szerinte — jobban érdeklő aktuális problémákra.

Fűthető mikroszkópok.

Halkan megyünk tovább, hogy a mikroszkópok fölé görnyedő dolgozókat ne zavarjuk. Csend van a nagy teremben, csak néha-néha búg fel az elektromos melegítőkamra, amely automatikusan kikapcsolja az áramot, ha a hőmérséklet a 37 fokot elérte. Feltűnik néhány mikroszkóp különleges alakja. Megtudjuk, hogy e mikroszkópoknak tárgyasztalai *fűthetők*. A bacillusok élethű megfigyelése szempontjából ez nagy jelentőséggel bír, mert ezzel például a *tbc* bacillusainak vizsgálata is 37 fokon, tehát a test hőmérsékletén történhet.

A kutatás nem csak nappal, hanem sokszor éjjel is folyik. Ekkor azonban az ember szerepét átveszi a gép. Ez a kutató gép a fotográfáló masina, amely egész éjjel filmezi a bacillusokat, hogy azok életének legkisebb mozzanata is feltárva álljon a kutató előtt. Reggel aztán a gép a „látottakat” megnagyítva, fevetíti.

A mártir tengerimalacok.

Elérkezünk abba a terembe, ahol a tudományos kutatás célját szolgáló kísérleti állatok vannak. A fentebbi módon kitenyésztett és megismert bacillusok itt már nem mesterséges táptalajban, hanem élő testben szaporodnak tovább. Vagyis a kísérleti állatok különféle betegségek bacillusaival beoltják. A beoltott állatokat állandóan ellenőrzik, hogy a mesterségesen megfertőzött test milyen ellenanyagot termel ki, hogy valamelyik belső szervnek milyen hatása van a kórra, vagy milyen eredménye van egy-egy gyógyszernek.

A beoltott állatok külön ketrecekben vannak elszállásolva. *Házinyulak, fehérpatkányok, pirosszemű tengerimalacok, sünök, kutyák, macskák* pislognak ki riadtan a rácsok mögül. Fülükben kis fémlap csillog, amely számmal van ellátva. A kisebbeket szőrük megfestésével vagy nyírással különböztetik meg.

Megemlítettük a szegedi klinikán nemrégén férfivá operált nő esetét s megkérdeztük, hogy történtek-e ilyen kísérletek az intézetben?

Csak annyit tudtunk meg, hogy az intézetben jó sikerült operációk történtek ezen a téren is. Nőstény patkány petefészket átültették a himbe és megfordítva, a him szerveit a nőstényébe. Az eredmény az lett, hogy a nőstény a him, a him pedig a nőstény karakterét vette fel.

Az örökké éhes sün.

Az egyik ketrecben egy sünt pillantottunk meg. Ahogy feléje hajoltunk, a sün ugatás-szerű hanggal felénk ugrott. Miután nyugodtabb hőmérsékletűnek ismertük a sünt, érdeklődtünk a változás okáról. A sün a tetanusz elleni küzdelemnek volt egyik harcosa és annak tanulmányozására szolgált, hogy a lép milyen befolyással van a betegségre, melyet népiesen „dermé”-nek is hívnak. Operációs uton tehát eltávolították a lépjét. Ennek hiánya pedig fantasztikusan megnövelte a sün étvágyát és ezért kapkod minden után, enni-valót sejtve.

A kétnapos csirkeembrió szíve.

Rendkívül érdekes kísérletet hajtott végre dr. Veress Miklós a szövettényésztő laboratóriumban. Tojásokat helyezett az elektromos melegítőkamrába és két napi keltetés után megjelent a csóalaku szív az elsődleges vérkeringéssel. Természetesen ez a kétnapos csirkeembrió-szív olyan kicsi, hogy szabad szemmel csupán egy pontnak látszik. Dr. Veress ebbe a szabad szemmel alig látható szívbe tűvel behatolt s hogy a vérképzést élenítsse, különböző anyagokat fecskendezett be.

Az operációs uton végrehajtott kísérletek, mint a himmé operált nősténypatkánynál látuk, szintén nagy szerepet játszanak. Az operációk éppen úgy történnek, mint bármely kizárkán. Az operáló orvosok éppen úgy bemozsakszanak, éppen úgy fertőtlenítenek, mint ha emberoperációra készülődnének. A műtét előtt az állatokat megfürdetik, leborotváltatják, bejódózzák s a műtét alatt narkotizálják őket vagy helyiérzéstelenítőt alkalmaznak. Külön készülék ellenőrzi a műtőasztalon fekvő kísérleti állat bél- és szív működését. Ha pedig szükség van rá, akkor oxigént pumpának be a vérkeringés élenítésére a tüdőbe.

Sokáig lehetne folytatni a felsorolást. Dr. Varga Zsigmond hosszú ideig kísérletezett az influenza-bacillusokkal. Az intézet asszisztensei: dr. Várhelyi János, dr. Gaggi József, dr. Zimmer Anna, Bartók W. Ilonka, Barbie József nagy felkészültséggel végzik kutatásukat dr. Jeney professzor irányítása mellett. Szerényen elhárítják az érdeklődést, visszavonulva, önfeláldozón végzik munkájukat, melyeknek eredményei nemcsak közegészségügyünknek jelentenek haladást, hanem sokszor megszerzik a nyugati népek elismerését is a magyarság számára.

Balla Sándor.

Az Ipari Vásáron nem veszek részt

de a vásár tartama alatt 4 pengőt meghaladó vásárlás után egy rajzolt pamutvászon párnát, 8 lenvászon kerti párnát

ajándékba adok. Kézimunkák, festett goblinképek, párnák, szőnyegek, gyapju- és himzőfonalak nagy választékban, mérsékelt, olcsó áron.

„Villámszöttek” kézimunkát minden vevőinknek elkezdünk, 448

Fáy Margit
kézimunkaüzlet, Kilyó uccá 5.

Ma zenés sétahajózás a Tiszán

a irianoni határ és Algyő között 2 órán át ma d. e. 11 órától 1 óráig

Résztvételi díj 80 fillér

A hajón egész idő alatt tánc, közben szépségverseny lesz. Etterem és büffé olcsó árakkal.

Jegyek kaphatók a tiszaparti személyhajóállomáson d. e. 9 óráig

A sétahajózást Mezei Mátyás rendezi